

Foto og design: Mike Mills.

Ansvarlig redaktør:
Ellen Beate Dyvi

Vitenskapelige redaktører:
Nils Roar Gjerdet
Jørn Arne Aas

Redaksjonssjef:
Kristin Aksnes

Redaksjonsråd/Editorial Board:
Linda Z. Arvidsson, Ellen Berggreen, Morten Enersen, Jostein Grytten, Anne M. Gussgard, Anne Christine Johannessen, Sigbjørn Løes, Nils Oscarson, Nina J. Wang, Marit Øilo

Redaksjonskomité:
Jon E. Dahl, Anders Godberg, Malin Jonsson

ABONNEMENT

Abonnementspris for ikke-medlemmer og andre abonnenter kr 1900,-

ANNONSER

Henv. markedsansvarlig Eirik Andreassen,
Tlf. 22 54 74 30.

E-post: annonse@tannlegetidende.no

TELEFON OG ADRESSE

Haakon Vils gate 6,
postboks 2073, Vika, 0125 Oslo
Tlf. 22 54 74 00

E-post: tidende@tannlegeforeningen.no
www.tannlegetidende.no

UTGIVER

Den norske tannlegeforening

ISSN 0029-2303

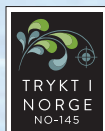
Opplag: 7 200. 11 nummer per år

Parallellpublisering og trykk: 07 Media AS
Grafisk design: Mike Mills

Fagpressens redaktørplakat ligger til grunn for utgivelsen. Alt som publiseres representerer forfatterens synspunkter. Disse samsvarer ikke nødvendigvis med redaksjonens eller Den norske tannlegeforenings offisielle synspunkter med mindre dette kommer særskilt til uttrykk.

PRESSENS
FAGLIGE UTVALG

Fagpressen
OPPLAGSKONTROLLERT

LEDER

FOTO: KERSTIN WITBERG

Hva er en tankesmie?

Når det nå etableres en egen tankesmie for tannhelsefeltet er det interessant å se litt nærmere på fenomenet.

Tankesmie er en betegnelse for en organisasjon som har til formål å stimulere til langsiktig, kreativ tenkning. Tankesmiene er akademiske verksteder som først og fremst har som begrunnelse å være frittstående debattfora, skriver Store norske leksikon. Gjennom seminarer, møtevirksomhet, bokutgivelser, artikkelproduksjon og utredninger er tankesmiens ambisjon å være til støtte for politikere og beslutningstakere når de for eksempel skal drive langtidsplanlegging.

Det er alltid interessant med historie, synes jeg. Og jeg finner at det som regnes som Norges første tankesmie ble opprettet da biskop Johan Ernst Gunnerus dannet Norges første selskap til vitenskapens fremme, i Trondheim i 1760. Mer enn 50 år før landets første universitet ble etablert. Året etter kom første utgave av selskapets publikasjon, «Skrifter». Tidsskriftet kom med nye utgaver så lenge Gunnerus levde, og hans naturvitenskapelige undersøkelser gjorde selskapet, og ham selv, kjent i europeiske vitenskapskretser.

Gunnerus var ingen revolusjonær i samfunnsmessig forstand, selv om hans naturrettslige tenkning pekte framover. Han syslet ikke med ideer om et styringsystem som kunne erstatte eneveldet, slik det kom til uttrykk under den franske revolusjon et par tiår senere, og som ble virkeliggjort på Eidsvoll 58 år etter at vitenskapsselskapet ble stiftet. Men han bidro til den vitenskapelige revolusjonen som har gjort Norge og andre land moderne kunnskapsbaserte samfunn. Mange av de naturvitenskapelige funnene som ble presentert i Skrifter, er blitt stående. Gunnerus var fascinert av naturens mangfold. Han så på naturens skap-

ninger, både levende og døde, som verdifulle i seg selv. Slik er hans verdisyn gyldig også i dag, da menneskelig aktivitet for å dra størst mulig nytte ut av naturen, står i fare for å ødelegge den.

Gunnerus tok dessuten i bruk dansk som vitenskapelig språk i stedet for latin, en pionerinnsetning som kan sies å bli reversert i dag, når engelsk langt på vei er blitt vitenskapens språk. Noe vi i Tidende riktignok tilstreber å ikke bidra til.

Dette var altså begynnelsen. I dag sies det at det er flere tankesmier enn bønder i Norge. Fenomenet ble i hvert fall introdusert for alvor i 2003, da den liberalkonservative Civita ble dannet. Senere er det etablert flere tankesmier på venstresiden.

I nyere tid har tankesmiene lagt vekt på å ha en uavhengig status, selv om flere av dem både ideologisk og økonomisk har solidaritetsbånd til bestemte partier eller interesseorganisasjoner.

I disse dager ser vi med interesse at det etableres en uavhengig tankesmie på tannhelsefeltet. Den heter Prognose – tankesmie for fremtidens tannhelsetjeneste. I utgangspunktet kan en kanskje mene at dette er et lite felt for en egen tankesmie. Målet er å bidra til at tannhelsetjenesten tilpasses fremtidens behov i befolkningen, på en måte som sikrer kvalitet i tilbudet så vel som økonomi for alle impliserte, det vil si tannhelsepersonellet, pasientene og samfunnet.

Videre er målet å debattere fremtiden, basert på tilgjengelige fakta, og bidra til at politiske beslutninger fattes på et så realistisk grunnlag som mulig.

Hva som kommer ut av smiens virksomhet vil tiden vise, og vi vil følge med.

Ellen Beate Dyvi